



Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Toetsing Wecycle monitoringsverslag 2012

Toezicht op de naleving van de normen voor recycling, nuttige toepassing en selectieve behandeling van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur



Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Toetsing Wecycle monitoringsverslag 2012

Toezicht op de naleving van de normen voor recycling,
nuttige toepassing en selectieve behandeling van
afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

Datum 27 mei 2014

Colofon

Uitgegeven door

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Risicovolle Stoffen en Producten

Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

088 489 00 00
www.ilent.nl

Inhoud

Samenvatting—7

1 Inleiding—9

1.1 Aanleiding—9

1.2 Doel—9

1.3 Aanpak—10

2 Resultaten—11

2.1 Verwerking algemeen—11

2.2 Selectieve behandeling OWEB—11

2.3 Selectieve behandeling televisies—12

2.4 Bevindingen streefcijfers recycling en nuttige toepassing—13

3 Conclusies—19

3.1 Conclusies streefcijfers recycling en nuttige toepassing—19

3.2 Conclusies selectieve behandeling—20

Samenvatting

De grote hoeveelheid elektrische en elektronische apparaten (EEA) die in Nederland op de markt komt, belandt op enig moment in het afvalstadium. De producenten van EEA moeten daarvoor een inzamel- en verwerkingsstelsel hebben en dienen de resultaten daarvan jaarlijks te rapporteren om aan te tonen dat aan de wettelijke normen is voldaan. In opdracht van een groot aantal EEA-producenten voert Wecycle de inzamel- en verwerkingsplicht uit.

De ILT houdt toezicht op de producentenverantwoordelijkheid en heeft hiervoor de jaarrapportages over 2012 van Wecycle getoetst. Dit onderzoek focust op de naleving van de streefcijfers voor recycling en nuttige toepassing van televisies en Overig Wit- en Bruingood (OWEB) in 2012. Daarnaast is geverifieerd of de door Wecycle in 2012 ingezamelde televisies en OWEB zijn verwerkt conform de eisen voor selectieve behandeling.

De ILT heeft hiervoor onderzoek gedaan bij Wecycle (directie en medewerkers), door Wecycle gecontracteerde verwerkers en downstreamverwerkers. Daarnaast zijn de externe accountant en de WEEELABEX auditor geïnterviewd.

Conclusies

De algemene conclusie is dat Wecycle sinds 2008 diverse verbeteringen in de algemene procesvoering heeft doorgevoerd en dat de bewustwording en het belang van toetsing van aangeleverde gegevens is vergroot.

De ILT concludeert dat Wecycle voor televisies en OWEB heeft voldaan aan de streefcijfers voor recycling en nuttige toepassing. Tevens concludeert de ILT dat aan de selectieve behandeling van OWEB en televisies is voldaan.

In dit onderzoek zijn echter ook de volgende tekortkomingen geconstateerd die verbetering behoeven:

- De exacte berekeningsmethode is niet vastgelegd. De ILT is van oordeel dat dit een risico vormt voor reproduceerbaarheid en betrouwbaarheid van de gerapporteerde resultaten.
- Geconstateerd is dat er in enkele gevallen onjuiste of onvoldoende bewijsbare gegevens van verwerkers zijn gebruikt. Specifiek betreft het gegevens die de door Wecycle gecontracteerde verwerkers hebben ontvangen van de downstreamverwerkers. De ILT concludeert dat er twee hoofdoorzaken zijn, waardoor deze onjuistheden niet door het beheersstelsel van Wecycle zijn geconstateerd.
 1. Er is geen controle bij de downstreamverwerkers op de juistheid van aangeleverde downstreamverklaringen.
 2. In 2012 was er een beperkte afstemming tussen audits van de verwerkingsprocessen door de WEEELABEX auditor en de audits van de administratieve processen door de externe accountant.

Wecycle heeft reeds enkele van belang zijnde verbeteringen voor de rapportage over 2013 aangekondigd, zoals de verdere implementatie van de monitoringsbepalingen uit de WEEELABEX en gecombineerde audits van de verwerkingsprocessen en de administratieve processen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Besluit en de Regeling beheer elektrische en elektronische apparatuur (Beea, Reea) legt aan producenten van elektrische en elektronische apparatuur (EEA) diverse verplichtingen op¹. Producenten moeten gelet op artikel 4 van het Beea mededeling doen aan de Minister over de wijze waarop zij uitvoering geven aan het inzamelen en verwerken van afgedankte elektrische en elektronische producten (AEEA). In het Reea zijn eisen opgenomen over de inzameling en verwerking, waaronder streefcijfers voor recycling en nuttige toepassing. Jaarlijks moeten de producenten de resultaten rapporteren aan de Minister van Infrastructuur en milieu. De in het rapport opgenomen kwantitatieve gegevens dienen te worden onderbouwd door middel van verifieerbare gegevens.

De Inspectie voor de Leefomgeving en Transport (ILT) is de toezichthoudende instantie voor het Beea en de Reea en controleert aan de hand van de rapportages van de producenten of aan de wettelijke normen is voldaan. In dat kader worden steekproefsgewijs controles uitgevoerd op de betrouwbaarheid en juistheid van de gerapporteerde resultaten.

De Stichting Nederlandse Vereniging van Metalekro Producenten (hierna Wecycle) geeft namens een groot aantal producenten uitvoering aan de inzamel- en verwerkingsverplichtingen die zijn opgenomen in het Beea en Reea. In 2009 heeft de toenmalige VROM-Inspectie (VI) het monitoringsverslag van Wecycle over 2008 gecontroleerd. Bij die controle zijn destijds diverse tekortkomingen geconstateerd en verbeterpunten aangedragen.

Wecycle heeft in juni 2013 aan de Minister van Infrastructuur en Milieu de resultaten over 2012 gerapporteerd (Wecycle monitoringsverslag 2012). Deze rapportage beschrijft de aanpak en bevindingen van de toetsing van het Wecycle monitoringsverslag 2012 door ILT.

1.2 Doel

De ILT heeft een meerjarenaanpak voor het toezicht op wet- en regelgeving gericht op producten en producentenverantwoordelijkheid. Het toezicht op de rapportages van producenten vindt altijd achteraf plaats. Met het toezicht wordt zicht verkregen op de totstandkoming van de gerapporteerde cijfers en wordt een uitspraak gedaan over het wel of niet realiseren van de voorgeschreven normen.

De doelen van dit onderzoek waren verificatie van de door Wecycle gerapporteerde resultaten voor recycling en nuttige toepassing over het jaar 2012 en verificatie of de door Wecycle ingezamelde AEEA volgens de eisen voor selectieve behandeling zijn verwerkt.

Streefcijfers recycling en nuttige toepassing

In artikel 10 van het Reea zijn streefcijfers opgenomen voor minimaal te behalen percentages recycling en nuttige toepassing per categorie elektrische en

¹ De rapportage is gebaseerd op de situatie in 2012. Op 14 februari 2014 is de wetgeving gewijzigd door het van kracht worden van de Regeling afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.

elektronische apparaten uit Bijlage Ia van Richtlijn 2002/96 (WEEE-Richtlijn). De normen per categorie staan weergegeven in tabel 1 (paragraaf 2.4) van deze rapportage. De opdrachtgevers van Wecycle hadden in 2012 voor alle categorieën EEA uit de WEEE-Richtlijn een mededeling gelet op artikel 4 van het Beea. Wecycle gebruikt bij de inzameling en verwerking echter een andere indeling. Het onderzoek is afgebakend tot de Wecycle categorieën televisies en Overig Wit- en Bruingood (OWEB)². Televisies vormen samen met een deel van het OWEB categorie 4. OWEB omvat (een deel van de apparaten van) de categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

Selectieve behandeling

In artikel 9 van het Reea is opgenomen dat bij de verwerking bepaalde risicovolle materialen en onderdelen selectief behandeld moeten worden, zoals gesteld in bijlage II van de WEEE-Richtlijn. Voor de naleving en het toezicht op de selectieve behandeling zijn respectievelijk de verwerker en het bevoegd gezag van de inrichting primair verantwoordelijk. De selectieve behandeling kan echter op verschillende plaatsen in de afvalketen in binnen en buitenland plaatsvinden. Om te achterhalen of selectieve behandeling daadwerkelijk plaatsvindt en de relatie met de naleving van de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA) is de toetsing in dit onderzoek van ILT meegenomen. Er is geverifieerd of bij OWEB is voldaan aan de selectieve behandeling van kunststoffen met broomhoudende brandvertragers en printplaten. Bij televisies is nagegaan of voldaan is aan de selectieve behandeling van CRT beeldbuisglas en kunststoffen met broomhoudende brandvertragers. Bij de toetsing is rekening gehouden met een, niet wettelijk bindende, Leidraad over de interpretatie van deze bepalingen opgesteld uit 2006 en de WEEELABEX treatment standaard (WEEELABEX)³.

1.3 Aanpak

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van mei 2013 tot en met januari 2014. De volgende stappen zijn doorlopen:

1. Interview met directie van Wecycle
2. Raadpleging van relevante administratieve systemen van Wecycle
3. Interview met de externe accountant als opsteller van het Assurance rapport behorende bij het Wecycle monitoringsverslag 2012
4. Interview met WEEELABEX auditor
5. Bestudering van Wecycle monitoringsverslag 2012
6. Onderzoek bij door Wecycle gecontracteerde verwerkers
 - a. Televisies (twee verwerkers)
 - b. OWEB (drie verwerkers)
7. Onderzoek bij drie downstream verwerkers⁴
8. Bevindingen zijn voorgelegd bij de verwerkers
9. Bevindingen zijn voorgelegd en besproken met Wecycle
10. Concept rapportage is voorgelegd aan Wecycle

Alle betrokkenen hebben volledige medewerking verschaft en benodigde administratieve bewijzen ter inzage gegeven aan de ILT. Dit is een verbetering ten opzicht van het voorgaande onderzoek door de VI, waarbij er enkele belemmeringen werden ervaren met het verkrijgen van de informatie.

² Het voorgaande onderzoek van de VI was vooral gericht op de verwerking van de categorie Groot Witgoed.

³ Dit betreft een door de industrie ontwikkelde standaard die per 1 juli 2015 in Nederland wettelijk bindend wordt.

⁴ Downstream verwerkers betreffen afvalverwerkers die afvalstoffen verwerken die zijn aangeleverd door de gecontracteerde afvalverwerkers van Wecycle.

2 Resultaten

De resultaten van de diverse uitgevoerde stappen zijn in dit hoofdstuk samengevoegd per procesonderdeel.

2.1 Verwerking algemeen

In 2012 heeft Wecycle drie verwerkers gecontracteerd voor de verwerking van OWEB en twee voor televisies. Deze verwerkers ontmantelen en/of vermalen de apparaten en sorteren het uitgangsmateriaal in verschillende fracties. Deze fracties worden afgezet bij andere afvalverwerkers voor verdere behandeling, de zogenaamde downstreamverwerking. Dit proces wordt herhaald tot alle fracties nuttig zijn toegepast of verwijderd. Wecycle heeft zich geconformeerd aan de WEEELABEX standaard. De WEEELABEX is een Europese standaard met betrekking tot inzameling, be- en verwerking en monitoring van AEEA. Ondanks dat in 2012 de WEEELABEX organisatie nog bezig was met het opzetten van het audit systeem heeft Wecycle reeds voorbereidende audits uit laten voeren bij de gecontracteerde verwerkers.

De ILT heeft geconstateerd dat het hanteren van de WEEELABEX standaard en het vervolgens laten auditen van de verwerkers een positieve invloed heeft op de verwerking en monitoring. Diverse onvolkomenheden die bij de toetsing van de Wecycle monitoringsverslag 2008 waren geconstateerd, zijn nu ondervangen door te werken conform de WEEELABEX.

Wecycle heeft in 2012 de gecontracteerde verwerkers verzocht de wijze van selectieve behandeling te rapporteren in een zogenaamde depolulierapportage. De depolulierapportages zijn door Wecycle beoordeeld en bij onduidelijkheden of onjuistheden is de verwerkers om verduidelijking verzocht

2.2 Selectieve behandeling OWEB

De gecontracteerde verwerkers van OWEB hebben een vergelijkbare eerste stap voor selectieve behandeling, waarbij vloeistoffen en losse componenten als batterijen, asbest, lampen en condensatoren worden afgezonderd. Daarna worden de apparaten vermalen en ontstaat een shredderfractie, waaruit diverse fracties worden gesorteerd.

Kunststoffen met broomhoudende brandvertragers

In 2012 kwamen de kunststoffen met broomhoudende brandvertragers bij alle verwerkers van het OWEB in eerste instantie in een gemengde shredderfractie terecht. Vervolgens is daaruit het grootste deel van het kunststof uitgesorteerd. Deze kunststoffractie is door middel van dichtheidsscheiding gesplitst in diverse fracties. In de zwaarste fractie werden de kunststoffen met broomhoudende brandvertragers met andere zwaardere kunststoffen als PVC geconcentreerd. Deze zware fractie is verbrand met energietेरugwinning of verwijderd. De dichtheidsscheiding, gevolgd door nuttige toepassing van de lichter fracties en afzondering van de zware fractie vonden plaats in Nederland, andere Europese landen en China. Deze werkwijze voldoet aan de selectieve behandeling.

Printplaten

Eén van de verwerkers sorteert de printplaten op diverse punten in het proces uit de shredderfractie waardoor er een zeer geconcentreerde fractie printplaten ontstond. Deze fractie is afgevoerd naar specifieke kopersmelters in Europa waar het metaal is teruggewonnen en de organische stoffen zijn verbrand met of zonder energierugwinning. Bij de andere verwerkers bleven de printplaten in de shredderfractie. Tijdens het proces stijgt de concentratie printplaat, doordat een groot deel van de kunststoffen en metalen (ferro en non-ferro) uit de shredderfractie worden gehaald. Deze shredderfracties zijn grotendeels ook verwerkt bij dezelfde specifieke kopersmelters. Van één shredderfractie met printplaten is vastgesteld dat deze via tussenhandel in China is verwerkt.

2.3 Selectieve behandeling televisies

De ILT heeft onderzocht of beeldbuizen en kunststoffen met broomhoudende brandvertragers uit televisies selectief behandeld worden. In 2012 gebruikten de door Wecycle gecontracteerde verwerkers verschillende methoden om het beeldbuisglas af te zonderen. Eén verwerker ontdeed de beeldbuis van alle andere componenten en sorteert deze in onder andere beeldbuisglas en kunststof omkasting. De andere verwerker vermaalde de beeldbuizen inclusief omkasting, om vervolgens het beeldbuisglas en kunststof af te zonderen.

Beeldbuisglas

Beide gecontracteerde verwerkers voerden het glas af naar dezelfde downstreamverwerker. Bij deze downstreamverwerker werd het beeldbuisglas vermalen en vervolgens met wasprocessen ontdaan van verontreinigingen. Het fluorescentiepoeder werd afgevangen in een slibfractie die is verwijderd. Hiermee is voldaan aan de criteria voor selectieve behandeling, zoals beschreven in bijlage II van de WEEE-Richtlijn.

Het gereinigde beeldbuisglas is toegepast in betonelementen. Een kenmerk van het beeldbuisglas is dat het hoge concentraties lood bevat. Met de gehanteerde reinigingstap wordt het lood niet verwijderd, zodat het lood in de betonblokken terecht komt. Geconstateerd is dat de betonelementen voldoen aan het Besluit Bodemkwaliteit (Kwalibo) en toegepast mogen worden⁵. In het Beea/Reea en de WEEE-Richtlijn zijn geen criteria opgenomen voor de verwerking van het loodhoudende glas.

Kunststoffen met broomhoudende brandvertragers

Eén verwerker heeft de kunststoffractie overgebracht naar een verwerker in Nederland waar die door middel van dichtheidsscheiding is gesorteerd. In de zwaarste fractie worden de kunststoffen met broomhoudende brandvertragers en de andere zwaardere kunststoffen als PVC geconcentreerd. Deze zware fractie wordt verbrand met energierugwinning of verwijderd. Deze werkwijze voldoet aan de selectieve behandeling.

De andere verwerker heeft de kunststofstroom van televisies geanalyseerd en vastgesteld dat de gehalten broomhoudende brandvertragers lager zijn dan de normen voor nieuwe producten zoals vastgelegd in RoHS-richtlijn⁶ en REACH-Verordening⁷. Deze kunststoffractie is daarom niet verder gescheiden en voor

⁵ De verwerker is wel opgelegd aanvullende analyses uit te voeren op sporen van fluorescentiepoeder.

⁶ Richtlijn 2011/65/EU, Restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment

⁷ Verordening 1907/2006/EC, Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals

recycling naar China overgebracht. In China is het verder opgewerkt en toegepast in nieuwe producten. De Chinese verwerker heeft in een auditrapport aangegeven dat alsnog dichtheidsscheiding wordt toegepast, indien blijkt dat de aangeleverde kunststoffractie niet goed gerecycled kon worden door de aanwezigheid van broomhoudende brandvertragers. De door dichtheidsscheiding afgezonderde fractie met broomhoudende brandvertragers zou dan in maximaal 3% toegevoegd worden aan primaire kunststoffen. De ILT heeft tijdens het onderzoek niet kunnen achterhalen of dit ook daadwerkelijk zo heeft plaatsgevonden. De verwerker in China heeft verklaringen overgelegd waaruit blijkt dat de eindproducten aan RoHS-Richtlijn en REACH-Verordening voldoen.

De ILT heeft geconstateerd dat het Beea/Reea, de WEEE-Richtlijn en ook de Leidraad en WEEELABEX standaard niet duidelijk voorschrijven of de hierboven beschreven werkwijze voldoet aan de selectieve behandeling. De afgezonderde stoffen, preparaten en onderdelen dienen te worden verwijderd of nuttig te worden toegepast in overeenstemming met de Kaderrichtlijn afvalstoffen. Er is echter geen specifieke eis opgenomen dat kunststoffen met (risicovolle) broomhoudende brandvertragers verbrand of verwijderd moeten worden.

In de Europese Verordening (EG) 757/2010 tot wijziging van Verordening 850/2004 betreffende persistente organische verontreinigende stoffen (POP Verordening) zijn enkele broomhoudende brandvertragers aangemerkt als POP en is hergebruik beperkt. In de wijzigingsverordening is opgenomen dat artikelen en preparaten die geheel of gedeeltelijk uit gerecycleerde materialen bestaan 0,1 massaprocent van deze als POP aangemerkte broomhoudende brandvertragers mogen bevatten. Deze norm van 0,1 massaprocent komt overeen met de norm die is opgenomen voor nieuwe EEA in RoHS-Richtlijn.

Gelet hierop oordeelt de ILT dat de werkwijze van de betreffende verwerker is toegestaan, mits voldoende aangetoond kan worden dat de normen voor RoHS-Richtlijn, REACH-Verordening en POP-verordening niet worden overschreden.

Uit diverse wetenschappelijke onderzoeken blijken de concentraties broomhoudende brandvertragers in AEEA sterk te fluctueren. Om voldoende zekerheid te hebben dat aan voornoemde normen wordt voldaan en om te voorkomen dat onbewust gevaarlijke afval wordt geëxporteerd is frequentere monsternamen en analyse dan tot op heden plaats vond noodzakelijk. De verwerker heeft aangegeven te gaan voldoen aan de norm uit WEEELABEX, hetgeen een frequentie is van minimaal eenmaal per kwartaal.

2.4 Bevindingen streefcijfers recycling en nuttige toepassing

Bevindingen bij Wecycle en auditoren

Naar aanleiding van de constatering over het Wecycle monitoringsverslag 2008 heeft Wecycle de eisen aan de verwerkers voor de resultaten aan recycling en nuttige toepassing aangescherpt. In de contracten zijn voor de verschillende categorieën hogere streefcijfers opgenomen dan de wettelijke normen. Daarnaast is de bewijslast voor behaalde resultaten uitgebreid, zoals is opgenomen in tabel 9 van het Wecycle monitoringsverslag 2012.

De door Wecycle gecontracteerde verwerkers rapporteren de resultaten van de diverse verwerkingsstappen in het programma WF-Reptool. Dit betreft de verwerkingsstap die de gecontracteerde verwerkers zelf uitvoeren en de volgende verwerkingsstappen die door derden worden uitgevoerd, de zogenaamde downstreamverwerking. Het rapportage systeem WF-RepTool is ten opzichte van

2008 aangepast en de aanlevering van gegevens is geüniformeerd door het opstellen van formats.

Wecycle beoordeelt de rapportages die de verwerkers indienen in WF-RepTool. Wecycle heeft de rapportages in 2012 over het algemeen nauwkeurig beoordeeld en (mogelijke) afwijkingen in WF-Reptool vastgelegd. De verwerkers hebben de opdracht gekregen het punt in een volgende rapportage te verbeteren. Wecycle heeft een externe accountant ingeschakeld om bij de verwerkers te controleren of de gerapporteerde cijfers juist zijn en voldoende onderbouwd. Wecycle heeft dit door een onafhankelijke accountant uit laten voeren om de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens van de verwerkers te waarborgen. De controle van deze externe accountant betrof een administratieve controle bij de door Wecycle gecontracteerde verwerkers. De opmerkingen die Wecycle bij de rapportages heeft gemaakt waren voor de externe accountant inzichtelijk en konden door hen worden meegenomen bij de beoordeling. De externe accountant heeft onder andere getoetst of het bewijs van de downstreamverwerking voldoet aan de eisen die Wecycle aan de verwerkers heeft opgelegd. Er is niet bij de downstreamverwerkers getoetst of de aangeleverde gegevens juist zijn en of aan de verwerkingseisen uit het Reea is voldaan.

Wecycle heeft in het monitoringsverslag 2012 een onderbouwing opgenomen van de resultaten, bewijslast voor downstreamverwerking, aanname's en door Wecycle zelf geconstateerde afwijkingen (Hoofdstuk 2 en 3). Hierin is onder andere opgenomen dat afvalstoffen met meer dan 98% zuiverheid als 100% meegerekend zijn en dat afvalstromen die minder dan 1% van het totaal uitmaken niet zijn gecontroleerd. Wecycle heeft de externe accountant een uitgebreidere toetsing op de Wecycle rapportage 2012 laten uitvoeren dan in 2008.

In tabellen 6 tot en met 8 van het Wecycle monitoringsverslag 2012 zijn de resultaten voor recycling en nuttige toepassing gepresenteerd. De gepresenteerde resultaten zijn hoger dan de voorgeschreven normen. In deze rapportage zijn de tabellen samengevoegd in tabel 1.

Tabel 1: Door Wecycle gerapporteerde resultaten recycling en nuttige toepassing.

Categorieën		Recycling		Nuttige toepassing		Verdeling Wecycle categorieën	
		Norm	Gerapporteerd door Wecycle	Norm	Gerapporteerd door Wecycle	OWEB	TV's
1	Grote huishoudelijke apparaten	75%	83%	80%	95%	X	
2	Kleine huishoudelijke apparaten	50%	78%	70%	96%	X	
3	IT- & telecom apparatuur	65%	85%	75%	97%	X	
4	Consumenten-apparatuur	65%	86%	75%	98%	X	X
5	Verlichtings-apparatuur	80%	86%	-	96%	X	
		-	94%	-	95%		
6	Elektrisch gereedschap	50%	78%	70%	96%	X	
7	Speelgoed, sport/ontspanning app.	50%	78%	70%	96%	X	
8	Medische hulpmiddelen	-	80%	-	96%	X	
9	Meet- en controle instrumenten	50%	-	70%	-		
10	Automaten	75%	83%	80%	94%	X	
	<i>Wecycle-OWEB</i>	-	<i>78%</i>	-	<i>96%</i>		
	<i>Wecycle-televisies</i>	-	<i>90%</i>	-	<i>98%</i>		

De in het Wecycle monitoringsverslag 2012 opgenomen resultaten zijn naast de gegevens uit WF-Reptool gebaseerd op inzamelgegevens en steekproefgegevens. In het managementsysteem is de algemene relatie tussen de gegevensbronnen opgenomen. De exacte wijze van gebruik van de gegevensbronnen en de wijze van berekenen is niet beschreven. Wecycle is van mening dat de berekening voldoende geborgd is doordat de externe accountant ook de berekening controleert. Daarnaast heeft Wecycle intern de werkwijze aangepast, door een extra interne toetsing te laten plaatsvinden. Hoewel het benoemen van een tweede medewerker voor het berekenen van de verwerkingscijfers bijdraagt aan de validiteit van de cijfers blijft de verificatie door een derde vrijwel onmogelijk. De ILT vindt de reproduceerbaarheid van de resultaten onvoldoende als er geen beschrijving is van de exacte berekeningsmethode.

In 2012 was het niet geheel duidelijk in hoeverre de audits van de WEEELABEX auditor en externe accountant elkaar overlaptten en welke delen niet werden ondervangen door deze audits. Wecycle heeft dit ook geconstateerd en daarom in 2013 de WEEELABEX auditor mee laten lopen met audits van externe accountant. Voor de toetsing van de resultaten over het jaar 2013, die plaatsvinden in 2014, heeft Wecycle de opdracht gegeven aan externe accountant en de WEEELABEX auditor om de audits gezamenlijk uit te voeren. Tevens zullen de monitoringseisen uit de WEEELABEX standaard bij deze audits worden meegenomen.

Bevindingen bij de verwerkers

De ILT heeft de betrouwbaarheid van de werkwijze bij de verwerkers onderzocht. Van iedere gecontracteerde verwerker van OWEB en televisies is een WF-Reptool bestand van OWEB en/of televisies nader onderzocht. Vervolgens zijn steekproeven uitgevoerd om de onderliggende bewijslast te toetsen. De steekproeven waren gebaseerd op risico-inschatting en niet willekeurig. Voor de verificatie van de gegevens is zowel onderzoek gedaan bij de door Wecycle gecontracteerde verwerkers als bij enkele downstreamverwerkers. De ILT heeft het onderzoek beperkt tot de in WF-Reptool gerapporteerde gegevens en heeft geen onderzoek gedaan naar de andere afzetkanalen van de verwerkers. De ILT kan daardoor geen uitspraken doen over de niet onderzochte fracties en afzetkanalen.

Alle door Wecycle gecontracteerde verwerkers konden verklaringen overleggen van de verwerkers waaraan zij het afval hadden geleverd. Deze verklaringen omvatten het gehele onderliggende verwerkingsproces. In de meeste gevallen waren er geen afzonderlijke documenten van de downstream verwerkingsstappen. Voor verwerking buiten de EU is in het Reea een aanvullende eis opgenomen dat aangetoond moet worden dat de verwerking voldoet aan de eisen zoals die gelden in Europa. De gecontracteerde verwerkers konden dit over het algemeen beter bewijzen dan ten tijde van het voorgaande onderzoek over 2008.

De volgende afwijkingen zijn geconstateerd:

Televisies

Televisies met CRT beeldbuis bestaan voor circa 60% uit CRT-glas. De door Wecycle gecontracteerde verwerkers van televisies voeren het CRT-glas af naar dezelfde eindverwerker. Beiden hebben downstreamverklaringen van deze verwerker ontvangen dat het CRT-glas voor 95% is gerecycled.

De ILT heeft onderzoek gedaan bij deze verwerker en geconstateerd dat in 2012 slechts circa de helft van het totaal ontvangen CRT-glas is gerecycled. De oorzaak daarvan was een verminderde afzet van de geproduceerde producten. Het is gebruikelijk dat een deel van het aangeleverde afvalstoffen pas in een volgend kalenderjaar wordt verwerkt. Door het grote balansverschil kan de situatie ontstaan dat een deel van de afvalstoffen langer dan drie jaar wordt opgeslagen en dat deel daardoor niet meer aangemerkt kan worden als recycling. Het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen bepaalt (artikel 11e, onder c) namelijk dat afval bestemd voor nuttige toepassing maximaal drie jaar mag worden opgeslagen. Gelet op het grote aandeel van het CRT-glas in de categorie 4 vormt dit een reëel risico voor het behalen van de streefcijfers voor recycling.

OWEB

Van een kunststoffractie is gerapporteerd dat deze buiten de EU is verwerkt. Uit nader onderzoek bleek de verwerking wel binnen de EU plaats te hebben gevonden. De gecontracteerde verwerker bleek niet geheel op de hoogte te zijn van het proces van de downstreamverwerking, waarover was gerapporteerd. Een gerapporteerde kunststof fractie was onderbouwd met een rapportage over 2011. Uit onderzoek van de ILT bleek dat de fractie in 2012 bij een andere verwerker was verwerkt, waarbij een groter deel van de broomhoudende kunststoffen is afgezonderd en verbrand als nuttige toepassing. Uitgaande van de juiste resultaten van 2012 betekent dit dat het percentage recycling naar

beneden bijgesteld moet worden en het percentage nuttige toepassing stijgt.

Geconstateerd is dat een fractie bestaande uit meer dan 20% niet metalen gerapporteerd was als 100% metaalrecycling in China. Tevens bevatte deze fractie printplaten, waarvoor China een importverbod heeft⁸. Er is onvoldoende aangetoond dat de recycling heeft plaatsgevonden in omstandigheden die gelijkwaardig zijn met Europese omstandigheden, hetgeen betekent dat de recycling en nuttige toepassing van deze fractie niet meegerekend had mogen worden. Voor het totaal resultaat van OWEB betekenen deze constatering dat het percentage recycling met 2,6% naar beneden moet worden bijgesteld en het percentage nuttige toepassing met 1,6%.

Overig

Daarnaast zijn er enkele onjuistheden geconstateerd van fracties die minder dan 1% van het totaal uitmaken.

⁸ De ILT zal verder onderzoek doen naar de constatering met betrekking tot de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA)

3 Conclusies

De algemene conclusie is dat Wecycle na het voorgaande onderzoek over het Wecycle monitoringsverslag 2008 diverse verbeteringen in de algemene procesvoering heeft doorgevoerd. Bovendien is de bewustwording en het belang van toetsing van aangeleverde gegevens vergroot.

3.1 Conclusies streefcijfers recycling en nuttige toepassing

Wecycle heeft sinds 2008 diverse aanpassingen doorgevoerd die ervoor moeten zorgen dat voldaan wordt aan de normen voor recycling en nuttige toepassing.

Ondanks de aanpassingen zijn in dit onderzoek de volgende tekortkomingen geconstateerd die verbetering behoeven:

Inzichtelijkheid bepaling cijfers

De ILT is van oordeel dat het gebrek aan een vastgelegde exacte berekeningsmethode een risico vormt voor reproduceerbaarheid en betrouwbaarheid van de gerapporteerde resultaten

Kwaliteit gegevens downstreamverwerkers

Geconstateerd is dat er in enkele gevallen onjuiste of onvoldoende bewijsbare gegevens van verwerkers zijn gebruikt. Specifiek betreft het gegevens die de door Wecycle gecontracteerde verwerkers hebben ontvangen van de downstreamverwerkers. De ILT concludeert dat er twee hoofdoorzaken zijn, waardoor deze onjuistheden niet door het beheerssysteem van Wecycle zijn geconstateerd.

1. Er is geen controle bij de downstreamverwerkers op de juistheid van aangeleverde downstreamverklaringen.
2. In 2012 was er een beperkte afstemming tussen de audit van het verwerkingsproces (WEEELABEX audit) en de audit van de administratieve processen (door externe accountant).

Voor OWEB betekent dit dat het percentage materiaalhergebruik en percentage nuttige toepassing naar beneden moet worden bijgesteld. Voor televisies is vooralsnog geen bijstelling nodig. De ILT verwacht dat de verwerking van het beeldbuisglas dat in 2012 is aangeleverd alsnog zal plaatsvinden, maar voorziet wel dat bij verder stagnatie de cijfers voor materiaalhergebruik afnemen. Gelet op het grote aandeel van het glas in televisies, betekent dit een risico voor het behalen van de normen voor categorie 4.


Wecycle heeft reeds enkele van belang zijnde verbeteringen voor de rapportage over 2013 aangekondigd zoals de verdere implementatie van de monitoringsbepalingen uit de WEEELABEX en gecombineerde WEEELABEX en administratieve audits.

De ILT concludeert dat Wecycle, rekening houdend met geconstateerde afwijkingen, voor televisies en OWEB heeft voldaan aan de streefcijfers voor recycling en nuttige toepassing.

3.2 Conclusies selectieve behandeling

De ILT heeft geconstateerd dat Wecycle de verwerkers toetst op de naleving van de eisen voor selectieve behandeling en concludeert dat is voldaan aan de eisen.

Bij een fractie met broomhoudende kunststoffen heeft de ILT geconstateerd dat een uitgebreidere selectieve behandeling heeft geleid tot een vermindering van het recyclingspercentage. Gerelateerd daaraan heeft de ILT heeft geconcludeerd dat de wettelijke eisen aan selectieve behandeling niet geheel duidelijk zijn, met name voor kunststoffen met broomhoudende brandvertragers.



Dit is een uitgave van de

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag
088 489 00 00

www.ilent.nl

@inspectieLeNT

Mei 2014